

تحلیل وضعیت موجود و بازمهندسی پهنه‌بندی مراکز جهاد کشاورزی

آذربایجان شرقی با استفاده از تکنیک TOPSIS

پرویز گل‌پرور^۱، آیت‌اله عبادپور^۲، سهراب شادمند^۳ و رضا ذبیحی طاری^۴

۱- رئیس اداره آموزش بهره‌برداران مدیریت هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی
(parviz_golparvar@yahoo.com)

۲- مدیر هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی

۳- معاون مدیریت هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی

۴- معاون دفتر ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی و شبکه ترویج، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

چکیده

با اجرای نظام نوین ترویج کشاورزی طی سال ۱۳۹۳، استان آذربایجان شرقی نیز جهت سازمان دهی مجدد کارشناسان شاغل و جدیدالاستخدام، اقدام به پهنه‌بندی سطوح تحت پوشش مراکز جهاد کشاورزی نمود. تعداد ۳۰۲۲ روستای حوزه عمل در ۴۷۹ پهنه تولیدی و کشاورزی ساماندهی و مسئولیت هر پهنه به یکی از کارشناسان شاغل در مراکز واگذار شد. علی‌رغم آن‌که از همان ابتدای کار، شاخص‌های ویژه‌ای برای پهنه‌بندی تعریف و به شهرستان‌ها ابلاغ شد، ولیکن در عمل، تقسیم‌بندی روستاها و پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی بر اساس تعداد مروجان موجود در مراکز جهاد کشاورزی صورت گرفت. ضمن آن‌که به دلایل متعددی همچون جابجایی مروجان شاغل در مراکز جهاد کشاورزی، تعداد پهنه‌های موجود استان طی ۶ سال گذشته نیز با فراز و نشیب‌های زیادی همراه بوده و این تعداد از ۴۰۲ تا ۵۱۹ مورد در تغییر بوده است. نتایج این پژوهش که با هدف تحلیل وضعیت موجود و بازمهندسی پهنه‌بندی مراکز جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی و با استفاده از تکنیک تاپسیس در سال ۱۳۹۸ صورت گرفته مؤید عدم وجود رویه قابل دفاع در تعداد و ترکیب پهنه‌های موجود به لحاظ نمودن پتانسیل‌های کشاورزی و شاخص‌های پهنه‌بندی است که در نهایت با عنایت به شاخص‌های تعریف شده، پیشنهادهایی به منظور تخصیص بهینه پهنه‌ها در سطح شهرستان‌های استان ارائه شده است. **واژه‌های کلیدی:** پهنه‌بندی، تکنیک تاپسیس، نظام نوین ترویج کشاورزی